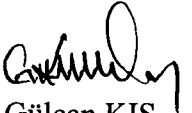

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir GÖKTAŞ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KIŞ

Mersin Milletvekili

TÜİK'in 2024 doğurganlık verilerine göre Türkiye nüfusu kendini yenileyememektedir. Toplam doğurganlık hızı 1,48'e gerilemiş, ülkemiz nüfusunu koruyabilmek için gereken 2,10 oranının oldukça altına düşmüştür. Bu durum sadece demografik bir sorun değil, aynı zamanda sosyal güvenlikten eğitime kadar birçok alanda ciddi sonuçlar doğuracak bir krizdir.

Özellikle kentlerde yaşayan yurttaşlarımız için çocuk sahibi olmak ekonomik olarak zor, sosyal olarak yalnız bir karara dönüşmüştür. Barınma ve geçim koşullarının ağırlaştığı, destek hizmetlerinin yetersiz kaldığı bir ortamda birçok aile çocuk sahibi olmayı erteliyor ya da vazgeçiyor.

AKP iktidarı yıllardır "aileyi güçlendirme" iddiasıyla birçok söylem üretmiş; ancak kreş, bakım, istihdam ve sosyal destek hizmetlerinde somut bir gelişme sağlanamamıştır.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'nin toplam doğurganlık hızının nüfus yenilenme sınırının altına düşmesi karşısında Bakanlığınız hangi önlemleri almıştır?
2. "Aileyi güçlendirme" hedefiyle bugüne dek yürütülen politika, kampanya ve projelerin etkisi ölçülmüş müdür? Somut çıktıları nelerdir?

3. Özellikle büyük şehirlerde yaşayan aileler için bakım hizmetleri, ücretsiz kreşler ve evde çocuk bakım destekleri neden hâlâ yaygınlaştırılmamıştır?
4. Eğitim seviyesi yüksek kadınların doğurganlık hızının en düşük seviyelerde olması, sadece kadınların tercihi midir; yoksa sistemsal bir destek eksikliği midir?
5. Çocuk sahibi olduktan sonra iş hayatına dönmek isteyen kadınlar için hangi somut uygulamalar hayata geçirilmiştir? Bu hizmetler kaç ilde, kaç kişi tarafından kullanılmaktadır?
6. Büyükşehirlerde çocuk sahibi olmanın maliyeti dikkate alınarak barınma, ulaşım ve bakım destekleri için özel bir sosyal destek programı planlanmakta mıdır?
7. Şanlıurfa, Ağrı, Muş gibi doğurganlık hızının yüksek olduğu illerde sağlık, eğitim ve sosyal hizmet yatırımları bu demografik yapıya göre artırılmış mıdır?
8. Batı illerinde yaşanan nüfus karşısında üretken nüfusun daralacağı öngörüsüyle, sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliği adına yeni bir planlamaya gidilecek midir?
9. Son 5 yılda kaç yeni kamu kreşi açılmıştır? İl il dağılımı ve kapasiteleri nedir? Bu hizmetlerin yaygınlaştırılması için Bakanlık ne kadar bütçe ayırmıştır?